

Γιατί καίγονται όμορφα τα όμορφα δάση;

Κάθε χρόνο αυτό το ερώτημα βασανίζει τον καθένα από εμάς, οπότε βλέπουμε μια πύρινη λαίλαπα να καταβροχθίζει χιλιάδες στρέμματα δάσους και να τα μετατρέπει σε στάχτη, να αφανίζει υγιή οικοσυστήματα και το χειρότερο να παίρνει ανθρώπινες ζωές.

Τα δάση κωνοφόρων και αειθαλών πλατύφυλλων δέντρων στις θερμές και ξηρές περιοχές δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες για την εξάπλωση της φωτιάς. Για να γίνει αυτό θα πρέπει ο αέρας και η καύσιμη ύλη να έχει τέτοια διάστρωση που να επιτρέπει την εύκολη κυκλοφορία του ανέμου, του καπνού και των αερίων που δημιουργούνται εξαιτίας της καύσης. Όταν αρχίσει η πυρκαγιά κινείται πάντοτε προς την κατεύθυνση του ανέμου με μεγάλη τραχύτητα, ενώ ταυτόχρονα εξαπλώνεται αργά αλλά σταθερά προς άλλες κατευθύνσεις και σταματάει μόνο όταν αλλάξει ο καιρός ή εξαντληθεί η καύσιμη ύλη.

Η πυρκαγιά μπορεί να ξεκινήσει από αμέλεια, από αγρότες που προσπαθούν να κάψουν αγριόχορτα κοντά σε δασικές ή θαμνώδεις περιοχές με αποτέλεσμα η φωτιά να μεταφερθεί από ανέμους που πνέουν στην περιοχή, μπορεί να προέλθει από ένα τσιγάρο απρόσεχτα πεταμένο σε σημείο με ξερόχορτα και από ανεξέλεγκτες χωματερές όπου υπάρχει μεθάνιο και άλλα εύφλεκτα αέρια. Επίσης στη δημιουργία των πυρκαγιών μπορεί να συμβάλλει και η κλιματική αλλαγή, η οποία αποσταθεροποιεί το κλίμα, δημιουργεί παρατεταμένες περιόδους ξηρασίας και συνοδεύεται από ακραίες καιρικές καταστάσεις στις οποίες συγκαταλέγονται και οι ισχυροί άνεμοι. Δυστυχώς όμως στη μεγάλη τους πλειονότητα οι πυρκαγιές είναι αποτέλεσμα σκόπιμων εμπρησμών από άτομα που θεωρούν τα δάση εμπόδιο στα σχέδια και στις παράνομες δραστηριότητές τους, όπως είναι οι κτηνοτρόφοι αλλά κυρίως οι καταπατητές και οι παράνομοι εκχερσωτές που καίνε

σκόπιμα τα δάση και τα μετατρέπουν σε καλλιέργειες, βοσκότοπους, οικόπεδα και κατοικίες. Εξ άλλου στις περισσότερες εστίες των πυρκαγιών βρίσκονται, μετά την κατάσβεσή τους, πρόχειροι ή επαγγελματικής κατασκευής εμπρηστικοί μηχανισμοί. Οι εμπρηστές δρουν ανενόχλητα, διότι τα μέτρα επιτήρησης είναι ελλειπέστατα, σπάνια έως ποτέ δε συλλαμβάνονται και το χειρότερο δεν τιμωρούνται.

Περίπου 33 εκατ. στρέμματα δάσους και δασικών εκτάσεων έχουν καεί από το 1995 μέχρι σήμερα. Μεγάλο μέρος αποψιλώθηκε και καταπατήθηκε από τους οικοπεδοφάγους. Η καταπατημένη δασική δημόσια γη υπολογίζεται στα 3,5 εκατ. στρέμματα. Έτσι τα δάση, από πολύτιμα οικοσυστήματα διατήρησης της φυσικής ισορροπίας μετατρέπονται σε θύματα παράνομης ανάπτυξης.

Πώς θα ήταν λοιπόν δυνατόν ν' αντιμετωπιστεί αυτή η πολύπλευρη περιβαλλοντολογική κρίση;

Η απάντηση είναι με οργανωμένο σύστημα πρόληψης και αντιμετώπισης το οποίο περιλαμβάνει:

Προστασία των δασών με την κατάρτιση δασολογίας και δασικών χαρτών.

Δυνατότητα εντοπισμού και πρόχειρης χαρτογράφησης των μετώπων των πυρκαγιών.

Κατάλληλο χειρισμό εύφλεκτων δασών με αραιώσεις, κλαδεύσεις και απομάκρυνση του εύφλεκτου υλικού μέσα στο δάσος και κατά μήκος των δασικών δρόμων.

Διάνοιξη αντιπυρικών γραμμών μετά από προσεκτική μελέτη, ώστε να αποφευχθεί η διάβρωση του εδάφους.

Συνεχή επιτήρηση των περιοχών με περιπολίες για την αποτροπή εμπρησμών και τη σύλληψη επίδοξων εμπρηστών

Μέτρα για την ενημέρωση των πολιτών για τους κινδύνους εκδήλωσης πυρκαγιών και τρόπους αντιμετώπισής τους.

Άμεση χειρσαία επέμβαση στο μικρότερο δυνατό χρόνο ώστε να σβήσει η φωτιά όσο το δυνατό πιο γρήγορα και να περιοριστεί στο ελάχιστο η συνολική καμένη έκταση.

Μέριμνα για τυχόν αναζωπυρώσεις με λεπτομερή έλεγχο στις περιοχές όπου εκδηλώθηκε και κατασβήστηκε η φωτιά.

Άμεση εναέρια επέμβαση με τη χρήση ανάλογων μέσων πυρόσβεσης.

Σημαντικά αύξηση του αριθμού των οχημάτων πυρόσβεσης τα οποία πρέπει να είναι μικρά, γρήγορα και ευέλικτα.

και τελευταίο αλλά πολύ σημαντικό

Πρόσληψη ικανού αριθμού μόνιμου προσωπικού για την πρόληψη και την πυρόσβεση, που θα πρέπει να είναι σε άριστη φυσική και ψυχική κατάσταση και πολύ καλά εκπαιδευμένο τόσο σε γενικές τόσο και σε ειδικές γνώσεις αντιμετώπισης πυρκαγιών.

Η χωρίς προηγούμενο πύρινη λαίλαπα που σάρωσε την χώρα μας το περασμένο καλοκαίρι θα μείνει για πάντα χαραγμένη στη μνήμη όλων. Εκείνων που πενθούν τους ανθρώπους τους. Εκείνων που ανήμποροι έβλεπαν να καταστρέφεται το βίός τους. Εκείνων που αναλογίζονται τις συνέπειες από τη διατάραξη του οικοσυστήματος. Και εκείνων που προσπάθησαν αλλά δεν μπόρεσαν να τιθασεύσουν τις ανεξέλεγκτων διαστάσεων φλόγες που, στις περισσότερες περιπτώσεις είναι βέβαιο ότι τις ξεκίνησε ανθρώπινο χέρι εκμεταλλευόμενο τις καιρικές συνθήκες, την ολιγωρία του κρατικού μηχανισμού και την έλλειψη οργανωμένου σχεδίου αντιμετώπισης εθνικών καταστροφών.